

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINA ŚLESIN**

Autorzy: mgr inż. Katarzyna Łabuda
mgr inż. arch. Marian Lis

Konin kwiecień 2019

Spis treści

1	Przedmiot, cel i zakres opracowania.....	4
1.1	Podstawa prawna opracowania.....	5
2	Powiązania z innymi dokumentami.....	5
3	Metoda opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	6
4	Proponowane metody analizy realizacji postanowień zmiany studium.....	6
5	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska.....	7
5.1	Opis terenu objętego studium.....	7
5.2	Położenie administracyjne i dane ogólne.....	8
5.3	Położenie geograficzne i morfologia.....	8
5.4	Budowa geologiczna.....	9
5.5	Wody powierzchniowe i podziemne.....	10
5.6	Klimat.....	12
5.7	Powietrze atmosferyczne.....	13
5.8.	Klimat akustyczny.....	15
5.9	Środowisko przyrodnicze.....	16
5.10	Krajobraz i tereny chronione.....	17
6.	Potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji zmiany studium... ..	19
7.	Analiza ustaleń projektu zmiany studium.....	20
8.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji studium, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody	24
9.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	25
10.	Przewidywane znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 a także na środowisko.....	27
10.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	27
10.2	Ludzi.....	28
10.3	Zwierzęta.....	28
10.4	Rośliny.....	29
10.5	Wodę.....	29
10.6	Powietrze.....	30
10.7	Powierzchnię ziemi.....	31
10.8	Krajobraz.....	31
10.9	Klimat akustyczny.....	32
10.10	Klimat.....	33
10.11	Zabytki.....	34
10.12	Dobra materialne.....	33

10.13	Zasoby naturalne.....	33
10.14	Opis znaczących oddziaływań.....	33
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.....	34
12.	Rozwiązania alternatywne	35
13.	Oddziaływanie transgraniczne.....	35
14.	Streszczenie.....	38
	Oświadczenie autora prognozy.....	44

1. Przedmiot cel i zakres opracowania

Projekt zmiany studium został opracowany na podstawie uchwały Nr 156/XVI/16 Rady Miejskiej Gminy Ślesin z dnia 30 marca 2016 roku w granicach gminy z wyłączeniem terenu związanego z inwestycją celu publicznego w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej – budowy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Jasiniec-Pątnów, objętego zmianą studium uchwaloną uchwałą Nr 178/XVIII/16 Rady Miejskiej Gminy Ślesin z dnia 16 czerwca 2016 roku. Przy opracowywaniu projektu zmiany studium wprowadzono zmianę sposobu użytkowania terenów, dla których zgłoszono uwagi w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego odkrywki „Ościslowo”, a uwagi te zostały uwzględnione przez Burmistrza Gminy. Przy rozpatrywaniu wniosków zgłoszonych do Studium uwzględniono analizę potrzeb i możliwości rozwoju gminy obejmującą elementy zawarte w art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Głównym celem wprowadzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ślesin jest wprowadzenie do ustaleń obowiązującego studium wniosków mieszkańców gminy Ślesin.

Projekt zmiany studium obejmuje obszar całej gminy Ślesin z wyłączeniem terenu związanego z inwestycją celu publicznego w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej – budowy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Jasiniec-Pątnów.

Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślesin ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji zmiany studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla ustaleń urbanistycznych. Prognoza ma również ułatwić identyfikację przewidywanych skutków środowiskowych spowodowanych realizacją polityki określonej w studium oraz dokonać oceny, czy przyjęte rozwiązania ochrony środowiska w sposób dostateczny zabezpieczą środowisko przed powstaniem konfliktów i zagrożeń.

Zakres prognozy zmiany studium został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.308.2017.JM1.1. bez daty zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 poz.2081 z późn. zm.).

- Prognoza została zaopiniowana przez:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.410.94.2019.MM.1. z dnia 27.03.2019 dotyczącym zaopiniowania projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ślesin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- a) Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami
- b) Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy
- c) Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania
- d) Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

1.1. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 poz.2081 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 poz.1945 z późn. zm.)
- Uchwała Nr 156/XVI/16 Rady Miejskie Gminy Ślesin z dnia 30 marca 2016 r w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślesin w granicach gminy z wyłączeniem terenu związanego z inwestycją celu publicznego w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej – budowy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Jasinieć-Pątnów, objętego zmianą studium uchwaloną uchwałą Nr 178/XVIII/16 Rady Miejskiej Gminy Ślesin z dnia 16 czerwca 2016 roku.

W oparciu o ustawy, rozporządzenia

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U z 2018 poz.1614 z późn. zm.).

2. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ślesin.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.
- Opracowanie ekofizjograficzne gminy Ślesin.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ślesin na lata 2016 – 2019 opracowanie ABRYS.
- Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego w 2017r. Wody Polskie – publikacja w Internecie

3. METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest analiza proponowanego sposobu zagospodarowania na podstawowe komponenty środowiska.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej analiz jakościowych opartych na dostępnych danych z państwowego monitoringu środowiska, danych dostępnych w Internecie i danych literaturowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne zmiany studium pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze zainwestowania przewidzianego projektem zmiany Studium oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian
- ⇒ intensywności przekształceń
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania
- ⇒ okresu trwania oddziaływania
- ⇒ częstotliwości oddziaływanie
- ⇒ zasięgu oddziaływania
- ⇒ trwałości przekształceń

4. Proponowane metody analizy realizacji postanowień zmiany studium

Analizie w zakresie stanu środowiska powinny podlegać:

- stan zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem terenów przekształconych
- stan środowiska przyrodniczego
- stopień realizacji wymogów wynikających z potrzeb ochrony środowiska
- zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska (między innymi powietrza, środowiska gruntowo – wodnego, klimatu akustycznego)
- stan wyposażenia terenów w urządzenia infrastruktury technicznej.

Badaniu jakości środowiska służy regularny monitoring jego poszczególnych komponentów, Do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska zgodnie z wymogami przepisów odrębnych. Monitorowane będą wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze atmosferyczne.

Przewidywaną metodą analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu jest analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane z państwowego monitoringu środowiska przyrodniczego i antropogenicznego lub w ramach indywidualnych zamówień oraz danych uzyskanych na podstawie wizji

terenowej potwierdzającej postęp w realizacji projektowanego dokumentu.

Pełna analiza skutków realizacji postanowień zmiany studium powinna uwzględniać zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym i społecznym zarówno ilościowe jak i jakościowe.

Częstotliwość analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu powinna wynosić raz na cztery lata.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy sformułować wnioski dotyczące stanu realizacji ustaleń zmiany studium, ewentualnych przyczyn braku realizacji poszczególnych ustaleń oraz niedostatków samego dokumentu w zakresie regulacji niekorzystnych zjawisk oddziałujących na stan środowiska. W rezultacie należy określić stopień przydatności oraz zakres zagadnień do uregulowania w przypadku zmiany lub sporządzenia nowego dokumentu.

5. ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZYRODNICZYCH I OCENA STANU ŚRODOWISKA

5.1. Opis przedsięwzięć objętych zmianą studium

Wnioski mieszkańców dotyczą przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową i usługi nieuciążliwe, rekreację i usługi agroturystyczne, zmiana terenów zabudowy mieszkaniowej na uprawy polowe, tereny zabudowy produkcyjno – usługowej i magazynowej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, włączenie dwóch gospodarstw w miejscowości Szyszynek sąsiadujących z planowaną odkrywką „Ościśłowo” do terenów PG-T przeznaczonych do wykupienia przez kopalnię.

Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej są wyznaczane w zwartych jednostkach osadniczych jako uzupełnienie istniejącej zabudowy.

Tereny przeznaczone pod zabudowę użytkowane są obecnie jako tereny rolnicze.

W Licheniu Starym zmiana użytku leśnego przy istniejącym hotelu na tereny rekreacji. Na całym terenie hotelu dopuszcza się montaż baterii fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW. Nie przewiduje się wylesienia tego terenu.

Na terenach przyległych do zbiornika pokopalnianego w wyrobisku Pątnów III zlokalizowanego w obowiązującym studium w strefie polityki przestrzennej jako teren turystyczno – mieszkaniowy w Mikorzynie wyznaczono w projekcie zmiany studium tereny rekreacji indywidualnej i usług turystycznych, których udostępnienie będzie uzależnione od stanu sanitarnego wody a zabudowa o stanie geotechnicznym gruntu i wykluczeniu osuwisk.

Wyznaczony w projekcie zmiany studium teren zabudowy zagrodowej i usług turystycznych przy jeziorze Wąsowsko – Mikorzyńskim jest oddalony od linii brzegowej o 20m.

5.2. Położenie administracyjne i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Ślesin leży w powiecie konińskim, wchodzącego w skład województwa wielkopolskiego. Gmina ma charakter miejsko – wiejski. Jej sieć osadnicza obejmuje miasto Ślesin i 51 miejscowości wiejskich. Obszar wiejski podzielony jest administracyjnie na 26 sołectw. Gmina położona jest w środkowej części powiatu a zarazem na wschodnich krańcach województwa. Gmina Ślesin graniczy z 7 gminami powiatu konińskiego: Kazimierzem Biskupim, Kleczewem, Wilczynem, Skulskiem, Wierzbinkiem, Sompolnem, Kramskiem oraz miastem Konin. Siedzibą władz gminy jest miasto Ślesin.

5.3. Położenie, geograficzne i morfologia.

Według podziału Niziny Wielkopolskiej na regiony B. Krygowskiego, teren gminy należy do Wysoczyzny Gnieźnieńskiej, w obrębie której w tym rejonie wyróżniono następujące subregiony: Pagórki Ślesińskie, Obniżenie Mikorzyńskie, Równina Ignacewska, Pagórki Wilczyńsko-Skulskie, Obniżenie Goplańskie. Od południa obszar gminy ogranicza Pradolina Warszawsko-Berlińska. Równina Kleczewska zajmuje północno-zachodnią i południowo-zachodnią część gminy. W części środkowej rozdzielają ją Pagórki Ślesińskie. Wznosi się ona na wysokość od około 90 m npm w części południowej, do około 100 m npm w części północnej. Pagórki Ślesińskie zajmują środkową część gminy. Rozcina je z północy na południe rynna polodowcowa – Obniżenie Mikorzyńskie. Wschodnią część gminy Ślesin zajmuje Obniżenie Goplańskie. Stanowią je podmokłe tereny, zalegające na wysokości około 85 m npm. Między Pagórkami Skulskimi i Obniżeniem Mikorzyńskim a Obniżeniem Goplańskim na wschodzie rozpościera się Równina Ignacewska. Leży ona na wysokości około 90 m npm

Gmina Ślesin to malowniczy obszar położony na dwóch pojezierzach. Zachodnia część leży na Pojezierzu Gnieźnieńskim, a wschodnia – na Pojezierzu Kujawskim. Teren gminy jest urozmaicony; różnica wysokości w jego granicach wynosi ponad 25 m, wynika ona jednak głównie z różnorodności form. Najwyższy punkt terenu 108,9 m npm znajduje się w rejonie Lichenia. Charakterystyczną dla gminy formą jest przebiegająca południkowo rynna jezior Wąsowskiego, Mikorzyńskiego i Ślesińskiego, odznaczająca się niedużą, ca 200 – 600 metrową szerokością i stromymi 5 – 17 metrowymi zboczami (o spadkach ponad 10%). Rynna ta rozszerza się ku południowi, gdzie łączy się ze znacznie obszerniejszą rynną jezior Gosławskiego i Pątnowskiego. W południowo – wschodniej części gminy ciągnie się mniejsza i płytsza rynna jeziora Licheńskiego. Cały system jezior łączy się na południowym wschodzie z doliną Warty, a na północy z doliną Noteci. W granicach gminy, po jej wschodniej stronie, znajduje się fragment doliny Kanału Grójeckiego. Dolina ta posiada blisko kilometrowej szerokości podmokłe płaskie dno oraz łagodne zbocza. Na odcinku Bylew – Ignacewo znajduje się zwałowisko zewnętrzne odkrywki „Lubstów”. Niemal cały obszar położony na zachód od rynny jeziornej zajmuje rozległa równina denno – morenowa będąca fragmentem Równiny Kleczewskiej.

Znacznie bardziej urozmaicona jest powierzchnia równiny sandrowej wypełniającej obszar położony pomiędzy ślesińsko-pątnowskim systemem jezior, Kanałem Grójeckim i doliną Noteci. Występują tu liczne zagłębienia bezodpływowe tworzące długie i wąskie ciągi rynien roztopowych.

5.4. Budowa geologiczna

Według podziału Polski na jednostki geologiczne W. Pożarskiego obszar gminy Ślesin położony jest w Synklinorium Mogileńsko – Łódzkim,

Najstarszym, stwierdzonym podłożem skalnym tego rejonu są utwory mezozoiczne należące do kredy górnej i wykształcone w postaci margli i wapieni.

Osady trzeciorzędowe pokrywają prawie cały obszar gminy.

Utwory trzeciorzędowe wykształcone są głównie w postaci piasków drobnoziarnistych i pylastych, węgla brunatnego oraz ilów poznańskich. Węgiel zalega w formie jednego pokładu. Iły poznańskie pokrywają pokład węglowy ciągłą warstwą.

Osady czwartorzędowe na obszarze gminy to głównie piaski, żwiry i gliny zwałowe.

Poziom dolny odpowiada zlodowaceniowi środkowopolskiemu, a górny zlodowaceniowi północnopolskiemu.

W dolinach rzek, obniżeniach rynnowych i zagłębieniach bezodpływowych występują utwory holoceniowe: piaski rzeczne, namuły, torfy i gytie.

W roku 2018 został opracowany „Rejestr terenów, na których wystąpiły ruchy masowe ziemi oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi w wybranych gminach powiatu konińskiego, dla potrzeb wdrożenia programu monitoringu tych terenów”.

Występowanie osuwisk stwierdzono jedynie na obszarach przekształconych antropogenicznie, takich jak skarpy hałd i wyrobisk poeksploatacyjnych. Na stokach i zboczach pochodzenia naturalnego osuwisk nie stwierdzono. Występujące na omawianym obszarze osuwiska nie zagrażają bezpośrednio budynkom, infrastrukturze drogowej ani przemysłowej. Na terenie gminy Ślesin zarejestrowano 20 osuwisk.

Na terenie gminy Ślesin tereny zagrożone ruchami masowymi (tzrm) wyznaczono w większości w obrębie form pochodzenia antropogenicznego, takich jak hałdy i zbocza wyrobisk poeksploatacyjnych (6 z 7 wyznaczonych terenów). Tylko jeden teren zagrożony ruchami masowymi (Nr 1) wyznaczono na obszarze naturalnego stoku – wschodni brzeg kanału Warta – Gopło w miejscowości Żółwieniec. Biorąc pod uwagę ilość osuwisk znajdujących się w obrębie hałd i wyrobisk poeksploatacyjnych istnieje znaczne prawdopodobieństwo powstawania na wyznaczonych obszarach terenów zagrożonych ruchami masowymi nowych osuwisk lub aktywowania się już obecnych. Do potencjalnych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi należy brzeg jeziora - zbiornika w wyrobisku złoża Pątnów II w Mikorzynie. Zlokalizowane są na nim osuwiska Nr 30, 31, 32, 33, 34, 35 na terenie zagrożony ruchami masowymi Nr 9.

5.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe występujące na terenie gminy Ślesin należą do dorzecza Odry w zlewni rzeki Warty. Wody powierzchniowe to przede wszystkim ciąg jezior ślesińsko – pątnowskich. Połączone są one systemem kanałów, a poprzez kanał Warta – Gopło z górną Notecią. Największymi jeziorami są: jezioro Mikorzyńsko – Wąsowskie (250 ha), Ślesińskie (150 ha), Licheńskie. Sieć rzeczna gminy jest uboga, charakteryzuje się dużą ilością drobnych cieków należących do dorzecza Strugi Biskupiej lub uchodzących bezpośrednio do jezior.

Ponadto na terenie gminy, w obniżeniach terenu występują liczne małe zbiorniki wodne, stawy śródpolne oczka wodne, zaliczane do obiektów małej retencji. Zbiorniki te są najczęściej płytkie i zarastające. Pełnią one nie tylko znaczącą funkcję biocenotyczną, ale stanowią także cenny element urozmaicenia krajobrazu rolniczego.

Intensywna eksploatacja złóż węgla brunatnego spowodowała zachwianie równowagi hydrogeologicznej. Duża część gminy znalazła się w zasięgu leja depresyjnego kopalni, a ciąg jezior Gosławskiego, Pątnowskiego, Mikorzyńskiego i Licheńskiego znalazła się w systemie chłodzenia zespołu elektrowni.

Na obszarze gminy Ślesin w obrębie terenu objętego projektem zmiany studium dla JCWP wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu dla wód naturalnych i dobrego potencjału ekologicznego dla wód silnie zmienionych i sztucznych:

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie powinna spowodować nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Obszar objęty projektem zmiany studium znajduje się w granicach JCWP:

(źródło informacji Wody Polskie 2018 r)

- Kanał Ślesiński do wypływu z Jeziora Pątnowskiego

kod JCWP RW600025183459,

typ – cieki łączące jeziora,

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny

dobry stan chemiczny

aktualny stan JCWP – zły

ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.

- Struga Biskupia do wypływu do jeziora Gosławskiego

kod RW60002318345299

typ – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny
dobry stan chemiczny

aktualny stan JCWP – zły

ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.

Badania stanu jcw przeprowadzone przez WIOŚ Poznań w 2017 r. wykazały- stan chemiczny poniżej dobrego.

- Rów B

kod RW6000171881192

typ – potok nizinny piaszczysty

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny
dobry stan chemiczny

aktualny stan JCWP – zły

ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.

Jeziora znajdujące

się w granicach JCW:

- Jeziora Ślesińskie

kod LW10088

typ – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny
dobry stan chemiczny

Ocena ryzyka – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.

- Jezioro Wąsowsko - Mikorzyńskie

kod LW10089

Typ – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny
dobry stan chemiczny

Ocena ryzyka – zagrożona

aktualny stan JCWP – zły

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.

- Jezioro Licheńskie

kod LW10091

typ – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny

dobry stan chemiczny

Ocena ryzyka – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2021 r.

- Jezioro Pątnowskie

kod LW 10090

typ – jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wpływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim

status – silnie zmieniona część wód

cel środowiskowy: dobry potencjał ekologiczny

dobry stan chemiczny

aktualny stan JCWP - zły

Ocena ryzyka – zagrożona

termin osiągnięcia dobrego stanu – 2027 r.

Badanie jcw wód jeziornych przeprowadzone przez WIOŚ Poznań w 2017 r. wykazały dla wód jez. Pątnowskiego stan chemiczny poniżej dobrego, ogólna ocena – zły stan wód.

Wody podziemne

Występują na poziomie czwartorzędowym, trzeciorzędowym i kredzie. Poziom czwartorzędowy charakteryzuje się największymi wahaniami, które uzależnione są od ilości opadów atmosferycznych. Jakość wód występujących w utworach czwartorzędowych odbiega od wymagań stawianym wodom pitnym, zarówno pod względem cech fizycznych, jak i składu chemicznego. W otworach ujmujących wody niskiej jakości z płytszych warstw wodonośnych, widoczny jest wpływ czynników antropogenicznych., Spowodowane to jest brakiem uregulowanej gospodarki ściekowej i niekorzystnym oddziaływaniem rolnictwa.

Wody kredowe mają charakter szczelinowo – porowy i generalnie ich jakość jest dobra.

Stopień zwodociągowania gminy wynosi 100 %.

Południowo-wschodnia część obszaru gminy leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 151 (Turek-Konin-Koło). Jest to zbiornik wód kredowych - szczelinowo – porowy.

Ujęcia wód korzystające ze zbiornika GZWP nr 151 posiadają studnie o głębokości 38 – 151 m, utwory kredy górnej wykształcone jako margle i wapienie.

Obszar objęty projektem zmiany studium znajduje się w granicach JCWPodz.

Kod eu JCWPD PLGW600062

Cel środowiskowy: dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny

Ocena stanu ilościowego – dobry,

Ocena stanu chemicznego - słaby

ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych wg badań PIG w Woli w Podłęźnej gm.

Kramsk - klasa V, w Smolnikach Powidzkich gm. Powidz kl.III.

5.6.Klimat

Obszar pogranicza Wielkopolski i Kujaw otwarty jest na działanie wpływów atmosferycznych zarówno oceanicznych – kierunków zachodnich, jak i kontynentalnych idących od wschodu.

Omawiany obszar pod względem klimatycznym znajduje się w regionie wielkopolsko – mazowieckim.

Średnia temperatura roczna wynosi 8,0° C

Suma rocznych opadów 450 – 550 mm

Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 60 dni

Okres wegetacji 220 dni

Dominują wiatry zachodnie, średnia prędkość wiatru 2,9 m/s

Teren gminy nie wykazuje znacznych dysproporcji w lokalnych warunkach klimatycznych, przede wszystkim ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu. Zjawiska podwyższonej wilgotności powietrza oraz większej częstotliwości występowania mgieł towarzyszą płytko występującym wodom gruntowym oraz terenom podmokłym. Pewien swoisty mikroklimat wprowadzają również kompleksy leśne rozproszone po terenie gminy, w postaci większych lub mniejszych enklaw. Cechuje je także większa wilgotność powietrza oraz zaciszność.

5.7.Powietrze atmosferyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował w Internecie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”.

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocenę dokonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych.

Ocenę wykonano w odniesieniu do nowego układu stref i zmienionych poziomów substancji w oparciu o ustawę – Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE.

Według nowego podziału strefę stanowi aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miast powyżej 100 tysięcy.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do określonej klasy.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości Gminę Ślesin zaliczono do strefy wielkopolskiej.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM 2,5	pył PM10	Ba	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Ocena jakości powietrza odniesionych do ochrony roślin.

Ocena pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu – zaliczono strefę do klasy A, pod względem ozonu do klasy A

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol Masy strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _s	SO ₂	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A

Na obszarze gminy Ślesin nie ma podmiotów gospodarczych o znaczącej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Niewielkie ilości substancji zanieczyszczających mogą pochodzić z terenów zabudowy wiejskiej (emitory niskie indywidualnych palenisk domowych)

Miejscowym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne kotłownie domowe oraz paleniska kuchenne i ogrzewania piecowego. Niska sprawność urządzeń grzewczych powoduje, iż zanieczyszczenia są emitowane z lokalnych kotłowni w okresie grzewczym.

Kotłownie lokalne są źródłem takich zanieczyszczeń jak dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ksylen, węglowodory aromatyczne, węglowodory alifatyczne, benzoapiren., sadza, pył zawieszony, pył ogółem. Maja one oddziaływanie lokalne. Obecnie dominującym paliwem stosowanym do ogrzewania są paliwa stałe głównie węgiel.

Przewiduje się modernizację istniejących kotłowni oraz stopniową likwidację kotłowni węglowych. Coraz częściej źródła ciepła są modernizowane w kierunku stosowania paliw niskoemisyjnych jak gazu i paliw ciekłych lub wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii. Jest to tendencja trwała. Czynnikiem sprzyjającym jest polityka państwa i poprawa stanu gospodarki. Źródła ciepła w budynkach użyteczności

publicznej opierające się o paliwa węglowe są sukcesywnie przez gminę modernizowane.

Ważnym czynnikiem sprzyjającym ochronie powietrza atmosferycznego jest termomodernizacja obiektów budowlanych, która pośrednio prowadzi do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z pojazdów samochodowych poruszających się po drogach ma zasięg lokalny w bliskim sąsiedztwie drogi. Przez teren gminy Ślesin przebiega droga krajowa nr 25 relacji Ostrów Wielkopolski-Kalisz-Konin-Bydgoszcz oraz droga wojewódzka nr 263 Dąbie-Kłodawa-Sompolno-Słupca.

Samochody są źródłem takich zanieczyszczeń jak tlenki azotu, dwutlenek i tlenek węgla, tlenki siarki, węglowodory aromatyczne i alifatyczne, związki ołowiu, miedzi, niklu, kadmu oraz pyły ze ścierania opon i nawierzchni.

Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników głównie od:

- natężenia i płynności ruchu,
- konstrukcji i stanu technicznego silnika,
- zastosowania katalizatorów,
- rodzaju paliwa,
- parametrów technicznych i stanu drogi.

Nie prowadzi się na terenie gminy monitoringu zanieczyszczeń. Najbliższy punkt pomiarowy znajduje się w Koninie na terenie siedziby Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Prowadzone są pomiary emisji pyłu zawieszonego, SO₂, NO₂, opadu pyłu i O₃. Nie stwierdzono niedopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń. Stan środowiska aerosanitarnego można określić jako dobry.

Na stan powietrza atmosferycznego wpływ mają:

- emisja zanieczyszczeń z lokalnych zakładów wytwórczych i usługowych
- emisja zanieczyszczeń z pojazdów samochodowych
- emisja ze źródeł grzewczych gospodarstw domowych
- emisja zanieczyszczeń z ciągników i maszyn rolniczych
- emisja niezorganizowana pyłów z dróg gruntowych oraz terenów pozbawionych roślinności

Na stan powietrza atmosferycznego duży wpływ mają warunki meteorologiczne a przede wszystkim prędkość i kierunek wiatru.

5.8. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny zależy od zagospodarowania i użytkowania rozpatrywanego obszaru. Obszar opracowania jest użytkowany w przeważającej części rolniczo i ma stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć dróg łączącą poszczególne miejscowości.

Klimat akustyczny na obszarze gminy Ślesin kształtowany jest głównie przez środki transportu oraz maszyny rolnicze, a jego natężenie zależy od pory roku i cyklu prac polowych. Przez teren gminy Ślesin przebiega droga krajowa nr 25 relacji Ostrów

Wielkopolski-Kalisz-Konin- Bydgoszcz i droga wojewódzka nr 263 relacji Dąbie-Kłodawa—Sompolno-Słupca.

Generalny pomiar ruchu na drodze krajowej nr 25 w 2015 r wykazał:

Odcinek Ślesin-Konin

Ogółem 7947 poj./dobę w tym

Ciężarowe bez przyczepy- 501 poj. i 1625 poj. z przyczepą.

Na drodze wojewódzkiej nr 263

-Odcinek Kleczew -Ślesin

Ogółem 3732 poj./dobę w tym

Ciężarowe bez przyczepy – 183 i 254 z przyczepą

- odcinek Ślesin – Sompolno

Ogółem 3601 poj./dobę w tym

Ciężarowe bez przyczepy – 202 i 385 z przyczepą.

Brak aktualnych danych odnośnie akustycznego oddziaływania dróg na terenie gminy Ślesin.

Stan techniczny dróg krajowych, wojewódzkich i gminnych, od dawna nie odpowiada wzrastającemu natężeniu ruchu osobowego i towarowego. Obserwacje poczynione na drogach wskazują jednoznacznie, że stan ten systematycznie się pogarsza. Na wielu odcinkach dróg występują niebezpieczne koleiny, co stwarza zagrożenie dla ruchu oraz zwiększa poziom hałasu. W przypadku możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska należy zastosować skuteczne środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu.

Hałas drogowy można zmniejszyć poprzez zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego drogi oraz także poprzez:

- ograniczenie prędkości na określonych odcinkach dróg,
- poprawę płynności ruchu,
- ograniczenie możliwości wjazdu pojazdów ciężkich.

5.9. Środowisko przyrodnicze

Obszar gminy porasta roślinność typowa dla terenów silnie przekształconych antropogenicznie, obejmująca pospolite eurywalentne i kosmopolityczne gatunki, przynajmniej częściowo neolityczne. Tereny silnie przekształcone w wyniku działalności kopalni odkrywkowej (skarpy zwałowisk) obsadzone są częściowo grochodrzewem i różanecznikiem żółtym (nasadzenia przeciwoerozyjne) oraz pionierską roślinnością zieloną, zdominowaną przez zbiorowiska z udziałem podbiału pospolitego, stanowiącą wstępne stadia sukcesji rekreatywnej w miejscach, gdzie całkowicie została zniszczona roślinność poprzednio tu występująca.

Środkowa część gminy Ślesin, w obrębie ciągu jezior konińskich wraz z kanałem Warta-Gopło, pełni w sieci ECONET-Polska funkcje korytarza ekologicznego łączącego obszary o znaczeniu międzynarodowym: doliny rzeczne Warty i Wisły,

poprzez jez. Gopło, rz. Noteć i kanał Bydgoski, należące do najistotniejszych elementów systemu w niżowej części kraju. Obszar ten zapewnia przestrzenną i ekologiczną łączność pomiędzy zlewniami dwóch największych rzek Polski – Wisły i Odry. Gwarantuje to zachowanie spójnej przestrzennie struktury obszarów najmniej przekształconych pod względem przyrodniczym zarówno na poziomie regionalnym jak i międzynarodowym. W skali lokalnej, przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne łączące system jezior konińskich z doliną górnej Noteci. Stosunkowo wysoka wartość przyrodnicza tego korytarza przejawia się w znacznej stałości występowania poszczególnych typów krajobrazu oraz zbliżonym stopniem i rodzajem jego przekształcenia, co przy wiodącym udziale podmokłych siedlisk stwarza bardzo dogodne warunki do swobodnej dyspersji gatunków wymagających przynajmniej okresowych zalewów lub podtopień. Ponadto rangę korytarza podnosi fakt braku alternatywnych istniejących i potencjalnych połączeń. Wzdłuż wschodniej granicy gminy rozciąga się fragment rozległej Doliny Grójeckiej, wiążącej dolinę Noteci z Wartą.

5.10. Krajobraz, tereny podlegające ochronie

Najważniejszym pod względem przyrodniczym elementem krajobrazu gminy Ślesin są rynny polodowcowe zajęte przez ciąg tzw. Jezior konińskich. Ważne znaczenie ma także stosunkowo duży kompleks leśny we wschodniej części gminy rozciągający się pomiędzy miejscowościami Stara Ruda i Licheń Stary. Istotnym uzupełnieniem obszarów leśnych oraz cennym elementem ekofizjograficznym obszaru gminy są zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Pozostały obszar zajmowany jest przez tereny rolnicze, głównie łąki i pastwiska, obszary zurbanizowane oraz tereny eksploatacji węgla brunatnego (okolice Goranina i Pogoni Lubstowskiej). Stwierdzone obecnie bogactwo florystyczne i faunistyczne gminy Ślesin jest konsekwencją panujących tutaj warunków siedliskowych (w szczególności dobrze wykształconej sieci hydrograficznej).

Tereny najwyżej położone, głównie w zachodniej i centralnej części gminy, użytkowane są jako gruntu orne, choć obecnie coraz częściej przeznaczane są pod działalność gospodarczą i budownictwo mieszkaniowe. Same agrocenozy są słabo zróżnicowane i stanowią miejsce bytowania przede wszystkim dla gatunków pospolitych i dobrze znoszących uprawę i sąsiedztwo człowieka. Występują tu także gatunki rzadkie lub zagrożone wyginięciem (np. ortolan, trznadel, skowronek oraz dzierzby: srokosz i gąsiorek). Wschodnia część gminy jest bardziej zróżnicowana, przede wszystkim za sprawą znacznej lesistości oraz koegzystencji rozproszonej zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej) i terenów rolniczych. Wynikiem tego jest mozaikowa struktura siedliskowa ze znacznie rozbudowaną linią pole-las, stanowiącą miejsce licznych bytowania zbiorowisk i gatunków nie występujących w ogóle (lub w zdecydowanie mniejszym udziale) w krajobrazie rolniczym i leśnym traktowanym oddzielnie. Znaczne obszary w gminie Ślesin stanowią tereny

przemysłowe o bardzo silnie zaznaczonych wpływach antropogenicznych. W ich skład wchodzi przede wszystkim tereny pokopalniane. Dominują tu gatunki roślin i zwierząt zaliczane do grup ruderalnych i synurbijnych, tolerujących silnie niekorzystne przekształcenia środowiska przyrodniczego oraz gatunki obce (najczęściej ozdobne) wprowadzone w celu poprawy estetyki w sąsiedztwie obiektów kubaturowych.

Gmina Ślesin jest dość zróżnicowana pod względem struktury przyrodniczej i bioróżnorodności. Najwyższą wartość pod tym względem przedstawia centralna część gminy w obrębie rynien glacialnych obecnie zajętych przez wody jezior konińskich, które pełnią rolę naturalnych refugium dla rodzimych przedstawicieli dzikiej fauny w odniesieniu do gatunków ptaków wodnych oraz stosunkowo duży kompleks leśny we wschodniej części gminy w odniesieniu do gatunków związanych z dużymi i zróżnicowanymi wiekowo kompleksami leśnymi. Tereny zalesione obejmują drzewostany w zróżnicowanym wieku, głównie sosnowe (proces pinetyzacji). Podszyt i warstwa zielna składają się z podrostu gatunków domieszkowych oraz roślinności krzewiastej i zielnej charakterystycznej dla lasów borów mieszanych i świeżych a miejscami także grądów. Wszystkie drzewostany znajdują się w strefie lasów ochronnych dla m. Konina i stanowią zaplecze turystyczno-rekreacyjne dla jego mieszkańców. Uzupełnieniem istniejących zalesień są atrakcyjne zadrzewienia, stanowiące najczęściej obramowanie zbiorników wód powierzchniowych, występujące w postaci rozrzuconych w przestrzeni grup w dnie Doliny Grójeckiej, gdzie trwale i okresowo podmokłe łąki sąsiadują ze zbiorowiskami roślin szuwarowych. Ponadto na uwagę zasługują zachowane stare parki podworskie w Biskupim, Mikorzynie, Wąsoszach i Piotrkowicach, a także zasobne w stary drzewostan cmentarze w Ślesinie i w Licheniu.

Obszar chronionego krajobrazu

Znaczna część gminy Ślesin znajduje się w obrębie **Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, ustanowionego dnia 26. stycznia 1986 r. Jego celem jest ochrona obszarów o cechach zbliżonych do środowiska naturalnego. W granicach tego obszaru ochronie podlegają partie lasów z cennym drzewostanem, mokradła i torfowiska z roślinnością bagienną i łąkową często na łąkach pochodzenia organicznego.

Obejmuje on swoim zasięgiem okolice jez. Pątnowskiego oraz tereny położone po wschodniej stronie drogi Konin – Skulsk, zatem rynną jeziorną ślesińsko-goplańską oraz fragment Pojezierza Kujawskiego. Jest to rozległy obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu, z licznymi jeziorami, dolinami rzecznyymi i zadrzewieniami, o niezbyt intensywnym rolnictwie. Dodatkową cechą jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem typów potencjalnej roślinności naturalnej.

Poza lasami na szatę roślinną gminy Ślesin składają się zieleni parkowa,

roślinność cmentarzy, sadów i ogrodów przydomowych, zieleń przydrożna, śródpolna i wzdłuż cieków. Dominującą formację roślinną stanowi tu roślinność pól. Uprawom polowym towarzyszy roślinność segetalna.

Roślinność i zwierzęta w na terenie gminy Ślesin są typowe dla tego obszaru. Zmieniają się w wyniku działalności człowieka, która przyczynia się do rozprzestrzeniania się gatunków synantropijnych (w przypadku roślin). Ważną rolę odgrywają zadrzewienia śródpolne.

Badany obszar posiada przeciętne walory przyrodnicze typowe dla pól uprawnych, użytków zielonych, obszarów bagiennych i lasów. Głównym elementem krajobrazu są duże obszary pól ornych urozmaicone niedużymi wyspami zadrzewień rowów, czasem oczek wodnych. Te agrocenozy są stosunkowo ubogie.

Korytarze ekologiczne stanowią element wiążący obszary węzłowe i zapewniający ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie całego systemu.

Fauna kręgowców tego terenu obejmuje przede wszystkim zwierzęta przystosowane do życia w sąsiedztwie człowieka. Główny trzon stanowią populacje synurbijnych gatunków powszechnie występujące na obszarach segetalnych. Są to: wróbel domowy, Sierpówka, pliszka siwa, potrzuszcz, mysz polna, kuma domowa.

Jedynie świat zwierząt Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu przedstawia znaczne zróżnicowanie i jest typowy dla dużych kompleksów leśnych niżowej części Polski. Występują tu: zięba, pierwiosnek, kos dzięcioł pstry duży, kruk, myszołów. Spośród ssaków najbardziej popularne są: sarny, dziki, zające, pojawiają się również daniele i łosie.

Gdzie niegdzie towarzyszył mu potrzuszcz, a bliżej osad także pliszka siwa. Drobne zadrzewienia są siedliskiem trznadla, sroki i grzywacza. Na polach żerowały kruki i gawrony. Na terenie enklaw zabudowań wśród pól stwierdzono występowanie: wróbla, mazurka, kopciuszka, sierpówki, modraszki, trznadla, szpaka i jaskółki dymówki. Najważniejszym gatunkiem gniazdującym w tym siedlisku jest bocian biały. Bory sosnowe są ubogie w ptaki. Stwierdzono w nich: ziębę, rudzika, pierwiosnka, kosa, śpiewaka, bogatkę oraz dwa stanowiska lerki.

Fragmenty obniżeń terenu z wilgotnymi łąkami i szuwarami otaczającymi nieduże zbiorniki wodne skupiają gatunki wodno – błotne: czajkę, krwawodzioba, kszczyka, bąka, gęgawę błotniaka stawowego, żurawia, łyskę, perkozka i potrzosa.

Z pozostałych gatunków zwierząt na szczególną uwagę zasługują płazy. Odnotowano tu: żabę moczarową, żabę wodną, kumaka nizinnego, rzekotkę, traszki grzebieniaste i zwyczajne,

gady: jaszczurka zwinka, zaskrońce i padalce

6. POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Nie podjęcie realizacji zmiany studium pozwoli na zachowanie istniejącego krajobrazu, na terenie gminy Ślesin, który uległ by nieznacznej zmianie.

Pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu rolnym zamiast zabudowy mieszkaniowej i usługowej może spowodować potencjalne zmiany w środowisku. Degradacja środowiska naturalnego spowodowanego przez rolnictwo może mieć negatywny wpływ na jakość gleby – pogorszenie właściwości fizycznych na skutek uprawy mechanicznej, spadek zawartości próchnicy, ryzyko zakwaszenia i zasolenia, ryzyko skażenia środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi. Ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych azotem i fosforem. Monokultura upraw rolniczych nie sprzyja bioróżnorodności.

W przypadku gruntów nieużytkowanych rolniczo, niekorzystne zmiany spowodowane mogą być poprzez zarośnięcie gruntów roślinnością segetalną oraz mało wartościowymi gatunkami krzewów i drzew. W glebach odłogowanych zachodzą niekorzystne procesy takie jak sukcesja wtórna, zmiany właściwości fizycznych, przesuszenie gleby, degradacja próchnicy, erozja, nagromadzenie się chwastów, patogenów i szkodników.

Brak realizacji projektu zmiany studium w gminie Ślesin spowoduje, iż nie zostaną dopuszczone do realizacji odnawialne źródła energii o mocy powyżej 100 kV a tym samym nie zmniejszy się zapylenie powietrza, którego źródłem są konwencjonalne źródła energii.

Brak realizacji projektu zmiany studium w gminie Ślesin spowoduje, iż nie zostaną zagospodarowane tereny wokół wyrobiska pokopalnianego Pątnów III a za tym nie zapewniony ład przestrzenny na tym obszarze gminy.

7. ANALIZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Głównym celem wprowadzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ślesin jest wprowadzenie do ustaleń obowiązującego studium wniosków mieszkańców gminy Ślesin.

Zmiana studium obejmuje obszar całej gminy Ślesin z wyłączeniem terenu związanego z inwestycją celu publicznego w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej – budowy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Jasiniec-Pątnów.

Wnioski mieszkańców dotyczą przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową i usługi nieuciążliwe, rekreację i usługi agroturystyczne, zmiana terenów zabudowy mieszkaniowej na uprawy polowe.

Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczane są w zwartych jednostkach osadniczych jako uzupełnienie istniejącej zabudowy.

Tereny przeznaczone pod zabudowę użytkowane są obecnie jako tereny rolnicze.

W Licheniu Starym zmiana użytku leśnego przy istniejącym hotelu na tereny rekreacji oraz lokalizacja baterii fotowoltaicznych przy hotelu. Na całym terenie hotelu dopuszcza się montaż baterii fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kV.

Głównym celem rozwoju jest aktywizacja społeczno-gospodarcza gminy oraz podwyższenie standardu życia i zamieszkania lokalnej społeczności.

Najważniejsze cele szczegółowe, to m.in.:

- kształtowanie racjonalnego i spójnego układu funkcjonalno-przestrzennego
- ochrona walorów przyrodniczych gminy,
- zabezpieczenie ciągłości korytarza ekologicznego rynny jezior ślesińskich i jeziora Licheńskiego oraz jego powiązań z zewnętrznym systemem przyrodniczym, wyeliminowanie źródeł zanieczyszczeń wód jezior
- przyrodnicze wzbogacenie przestrzeni gminy i podwyższenie jej walorów krajobrazowych i zdrowotnych; rozwój terenów zielonych, rekreacyjno-sportowych i leśnych.
- Podstawowym elementem systemu terenów objętych formami ochrony przyrody jest na obszarze gminy Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Najważniejszym elementem przyrodniczym tego obszaru jest ciąg ekologiczny o znaczeniu krajowym, obejmujący rynnę jezior Pątnowskiego – Wąsoskiego – Mikorzyńskiego – Ślesińskiego, który łączy dolinę rzeki Warty z Dolną Notecią (Dol. Toruńsko-Eberswaldzką).
- stosowanie środków technicznych i organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu w miejscach o największej uciążliwości ruchu dla zabudowy istniejącej.

Perspektywiczny rozwój gminy, polegający na wzroście jakościowym, będzie miał miejsce przede wszystkim na terenach już zainwestowanych, poprzez modernizację, rozbudowę, a także wprowadzanie niekolizyjnego, uzupełniającego zainwestowania, nawiązującego do otoczenia oraz powiązań komunikacyjnych.

Jako nadrzędne kryteria sterowania rozwojem gminy przyjęto zasady zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, nadające ochronie środowiska przyrodniczego i kulturowego najwyższe priorytety.

Projektowana struktura przestrzenna gminy stanowi kontynuację dotychczasowego, dość klarownego układu. Jej rozwój polegać będzie na intensyfikacji zagospodarowania w strefach urbanizacji i rekreacji.

Zakres zmian w strukturze przestrzennej gminy musi odpowiadać wymogom zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Granicę przekształceń struktury gminy stanowią przede wszystkim wymogi ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, które należy traktować jako uwarunkowania dla przyszłych opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dotyczą one następujących działań:

- ograniczania rozwoju zainwestowania na terenach o najwyższych wartościach środowiska, decydujących o znaczeniu gminy w sieci obszarów rekreacyjnych regionu,
- ograniczania rozpraszania zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej na terenach rolnych i atrakcyjnych przyrodniczo,
- ograniczanie zabudowy nie związanej z produkcją rolną na terenach o wysokich walorach produkcyjnych i krajobrazowych oraz nie nadających się do uzbrojenia w kanalizację sanitarną,
- wyłączenia z nowego zainwestowania terenów stanowiących obszary:

- pasów przybrzeżnych jezior,
- lasów i terenów podmokłych położonych nad jeziorami,
- pasów technicznych urządzeń infrastruktury technicznej,
- rezerw dla inwestycji drogowych,
- łąk i pastwisk,
- stref ochrony widokowej zespołów urbanistycznych lub fragmentów krajobrazu o wysokich wartościach estetycznych,
- oparcia zagospodarowywania najwartościowszych terenów o najwyższych wartościach środowiska na wyprzedzająco sporządzonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- w kształtowaniu warunków zabudowy należy stosować następujące parametry:
 - powierzchnia zabudowy nie powinna przekraczać 40 % powierzchni działki,
 - co najmniej 30 % działki należy pozostawić jako powierzchnię biologicznie czynną,
- w maksymalnym stopniu należy dążyć do zachowania istniejącego zadrzewienia terenów i przeciwdziałać zabudowie działek zalesionych,
- za niedopuszczalne należy uznać wszelkie przekształcenia rzeźby terenu, likwidacje terenów podmokłych, zmianę ukształtowania linii brzegowej, niszczenie przybrzeżnej roślinności stanowiącej siedlisko fauny wodno-łądowej,
- Wyłączenia spod zabudowy wymagają:
 - tereny leśne – w odniesieniu do zabudowy nie związanej z gospodarką leśną,
 - tereny łąk i pastwisk o złych warunkach geologiczno-inżynierskich,
 - tereny stanowiące strefy ochrony obiektów zabytkowych, wyznaczone w dokumentacji rejestru zabytków oraz tereny stanowisk archeologicznych,
 - tereny strefy przybrzeżnej jezior,

W kontekście idei ekorozwoju gospodarczego oraz założeń polityki zagospodarowania przestrzennego gminy szczególnie ważne jest zachowanie podstawowych walorów środowiska poprzez:

- ochronę i zachowanie obszarów przyrodniczo najcenniejszych o decydującym znaczeniu dla utrzymania równowagi ekologicznej – przede wszystkim rynien jeziornych
- ochronę wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem, ochronę wód podziemnych przed nadmierną eksploatacją i skażeniem,
- ochronę różnorodności biologicznej (powierzchni biologicznie czynnej) ekosystemów leśnych, wodnych, łąkowych, obszarów zabagnionych i zatorfionych.
- odtworzenie, w miarę możliwości, dawnego przebiegu naturalnych ciągów ekologicznych.
- niedopuszczanie do lokalizacji i prowadzenia działalności gospodarczej, które w istotny sposób mogłyby wpłynąć na degradację środowiska przyrodniczego,
- wprowadzanie działalności produkcyjnej przyjaznej środowisku opartej o nowoczesne technologie proekologiczne,

- ochrona małych zbiorników wodnych i cieków przed zanieczyszczeniem, szczególnie wyeliminowanie wymywania do wód powierzchniowych nawozów i środków ochrony roślin poprzez wprowadzanie barier biogeochemicznych z odpowiednio zagospodarowanymi i dostosowanymi do siedliska pasami zadrzewień wzdłuż dolin jezior i cieków,
- zapewnienie ładu przestrzennego i dostosowanie zabudowy do wymogów krajobrazu.

Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony wód powierzchniowych należą:

- objęcie kanalizacją sanitarną terenów przyległych do jezior,
- likwidacja odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do cieków i rowów melioracyjnych,
- właściwe prowadzenie upraw rolniczych na terenach przyległych do jezior,
- urządzenie ogólnodostępnych kąpielisk, wyposażonych w urządzenia sanitarne.
- rozproszona zabudowa rolnicza a także zespoły zabudowy położone poza docelowym zasięgiem sieci kanalizacyjnej powinna zostać wyposażona w przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

Zaopatrzenie w wodę:

Wobec 100% pokrycia potrzeb, przewiduje się sukcesywną rozbudowę sieci i ujęcia stosownie do rozwoju zainwestowania w gminie i wzrostu zapotrzebowania.

Odprowadzanie ścieków:

Docelowo zakłada się odprowadzanie ścieków bytowych w gminie do gminnej kanalizacji sanitarnej lub odprowadzanie ścieków w sposób indywidualny do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków usytuowanych na każdej zabudowanej działce, na terenach o zabudowie rozproszonej, zwłaszcza na objętym ochroną obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 151.

Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej jest systematycznie rozbudowywana, zwłaszcza na terenach otaczających jeziora.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych – poprzez odprowadzania do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a w braku możliwości podłączenia do kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych.

Energetyka z odnawialnych źródeł energii

Na terenie gminy dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Lokalizacja elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW musi spełniać wymogi Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Dopuszcza się na terenie gminy lokalizację ferm fotowoltaicznych, wykorzystujących energię słoneczną.

Gospodarka cieplna

Przewiduje się modernizację istniejących kotłowni, sieci obiektowych, termorenowację budynków.

W dalszej perspektywie istnieją możliwości wykorzystania energii geotermalnej jako źródła ciepła dla miasta Ślesina i jego najbliższego sąsiedztwa.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów.

Gospodarka na terenach rolnych w gminie wymaga przyjęcia następujących zasad:

- integrowanie zabudowy z krajobrazem poprzez wprowadzanie wysokiej zieleni przydomowej,
- wprowadzenie zakazu lokalizacji przemysłowych ferm hodowli zwierząt nie dysponujących odpowiednią powierzchnią własnych gruntów spełniających wymagania dla utylizacji gnojowicy,
- na terenach atrakcyjnych krajobrazowo wpieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych i rolnictwa ekologicznego,
- zgodnie z ustawą o ochronie środowiska stosowanie środków zapewniających utrzymanie w glebie stosunków wodnych niezbędnych do zachowania równowagi przyrodniczej,
- zachowania różnorodności biologicznej,

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZMIANY STUDIU UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R O OCHRONIE PRZYRODY.

- W gminie Ślesin znajdują się tereny atrakcyjne przyrodniczo – problemem jest antropopresja, naciski na zagospodarowanie w kierunku zabudowy letniskowej, nielegalna zabudowa, brak terenów dla korzystania zbiorowego, w tym dla urządzenia ogólnodostępnych kąpielisk,

Inne problemy: problemy wynikające z realizacji projektu zmiany studium to:

- Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczuplenie powierzchni rolnej w związku z przeznaczeniem części gruntów pod zabudowę
- Emisja zanieczyszczeń i hałasu do środowiska związana z realizacją a następnie eksploatacją obiektów i działalności usługowej
- Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej.
- Potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych i gruntu w przypadku prowadzonej niewłaściwej gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

- Niektóre tereny objęte projektem zmiany studium znajdują się w obrębie Goplańsko - Kujawskiego obszaru chronionego krajobrazu, zachodzi konieczność respektowania wynikających stąd ograniczeń.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA ZMIANY STUDIUM

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym zostały zapisane w uchwałach, dyrektywach i Rozporządzeniach Unii Europejskiej. Artykuł 174 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) określa cele działań Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska poprzez zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego, ochronę zdrowia ludzkiego, racjonalne i rozważne wykorzystanie zasobów naturalnych, wspieranie na szczeblu międzynarodowym działań dotyczących regionalnych i ogólnoswiatowych problemów związanych z ochroną środowiska. Podstawą wyznaczania strategii Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska stały się programy działania

Zadania polityki ekologicznej Unii Europejskiej wyznacza Program Działań na rzecz środowiska (6 PD). Koncentruje się on na czterech obszarach priorytetowych;

- Zmiany klimatyczne – celem jest zmniejszenie efektu cieplarnianego
- Ochrona przyrody i bioróżnorodności – celem jest ochrona i odtwarzanie struktury i funkcjonowania naturalnych ekosystemów i powstrzymanie utraty bioróżnorodności
- Środowisko naturalne i zdrowie – celem jest osiągnięcie takiej jakości środowiska, aby poziomy zanieczyszczenia nie wywierały zagrożenia dla zdrowia ludzi
- Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i gospodarki odpadami – celem jest zapewnienie, że konsumpcja odnawialnych i nieodnawialnych zasobów naturalnych nie przekroczy pojemności środowiska.

Cele ochrony środowiska wyszczególnione na szczeblu wspólnotowym i krajowym uwzględnione w projekcie zmiany studium:

1. ochrona zasobów i utrzymanie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych – Na szczeblu międzynarodowym cele te zawarte są w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW). Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych.

- Na szczeblu krajowym cele te zawarte są w Planie zagospodarowania dorzecza Odry – utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

W projekcie zmiany studium ustalono:

Docelowo zakłada się odprowadzanie ścieków bytowych w gminie do gminnej kanalizacji sanitarnej lub odprowadzanie ścieków w sposób indywidualny do szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków usytuowanych na każdej zabudowanej działce, na terenach o zabudowie rozproszonej, zwłaszcza na objętym ochroną obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 151.

2. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu - cele zawarte w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000r.

W ustaleniach studium szczególną uwagę zwraca się na potrzebę wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego i zasobów kultury dla celów turystycznych,

- Formy budynków należy harmonijnie wkomponować w krajobraz oraz otoczenie, także poprzez wysoki wskaźnik nasycenia terenów zielenią.
- powierzchnia zabudowy nie powinna przekraczać 40 % powierzchni działki,
- co najmniej 30 % pow. działki należy pozostawić jako powierzchnię biologicznie czynną,
- Najważniejsze kierunki działań, mających na celu ochronę przyrody oraz krajobrazu kulturowego, sprowadzają się do:
- wyposażenie terenów przeznaczonych pod zabudowę w infrastrukturę techniczną oraz określenie wymaganej powierzchni terenów biologicznie czynnych na działkach zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy ważne jest zachowanie podstawowych zasobów środowiska poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszenia równowagi środowiska,
- zachowanie i ochronę w krajobrazie tych elementów, które są jego największymi walorami,
- wskazanie możliwości uniknięcia kolizji między zagospodarowaniem przestrzennym a warunkami przyrodniczymi i ochroną środowiska,
- zapewnienie ciągłości ekologicznego systemu obszarów chronionych.

3. Ochrona powietrza atmosferycznego

Na szczeblu międzynarodowym cel ten zawarty jest w Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Protokół z Kioto.

Na szczeblu wspólnotowym cel ten zawarty jest w Dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE).

Na szczeblu krajowym cel ten zawarty jest w Programie ochrony powietrza atmosferycznego dla strefy Wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P, przyjętym uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24.07.2017 oraz w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA2020).

W projekcie zmiany studium ustalono:

Na terenie gminy dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Lokalizacja elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100kW musi spełniać wymogi Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Dopuszcza się na terenie gminy lokalizację ferm fotowoltaicznych, wykorzystujących energię słoneczną.

Gospodarka cieplna

Przewiduje się modernizację istniejących kotłowni, sieci obiektowych, termorenowację budynków.

W dalszej perspektywie istnieją możliwości wykorzystania energii geotermalnej jako źródła ciepła dla miasta Ślesina i jego najbliższego sąsiedztwa.

Wyniki analizy ustaleń projektu zmiany studium pozwalają stwierdzić, że kierunki polityki przestrzennej i zasady zagospodarowania przestrzennego zapisane w projekcie zmiany studium wpisują się i są spójne z celami i zadaniami określonymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

10. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Tereny objęte projektem zmiany studium znajdują się poza obszarem Natura 2000.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, ich integralność i spójność jak również na Goplańsko - Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Studium respektuje obowiązujące przepisy prawne związane z ochroną środowiska na terenach przebywania ludności. Dotyczy to m. in. standardów jakości powietrza, akustycznych.

W kształtowaniu struktury przyrodniczo - funkcjonalnej gminy przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju uwzględniającą rozwój społeczny i gospodarczy gwarantujący ochronę środowiska przyrodniczego, zarówno wszystkich jego elementów jak i obszarów szczególnie cennych przyrodniczo.

Oddziaływanie na;

10.1 bioróżnorodność

Oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, związane ze zmianą przeznaczenia terenów upraw rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej. Zalesiony teren w Licheniu Starym przeznaczony w projekcie zmiany studium na teren rekreacji nie spowoduje wycinki drzew.

Ustalenia projektu studium nie wpłyną na różnorodność biologiczną rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedlisk. Na terenie objętym projektem studium brak jest gatunków i siedlisk podlegających ochronie – są to tereny użytków rolnych. Zmianie ulegnie funkcja terenu z rolniczej na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę usługową i tereny rekreacyjne. Tereny zalesione nie zostaną wylesione.

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe będzie po zagospodarowaniu terenu zielenią towarzyszącą w ramach ustalonych powierzchni biologicznie czynną, wprowadzenie zieleni podkreślającej cechy krajobrazowe.

10.2. Ludzi

Studium respektuje obowiązujące przepisy prawne związane z ochroną środowiska na terenach przebywania ludności. Dotyczy to m. in. standardów jakości powietrza, klimatu akustycznego. Realizacja ustaleń zmiany studium spowoduje poprawę warunków życiowych i zdrowotnych jaką będzie realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W miejscowości Szyszynek znajdują się dwie działki z zabudową zagrodową sąsiadujące z projektowaną odkrywką „Ościsłowo”. W projekcie zmiany studium na wniosek właścicieli włączono te gospodarstwa do pasa infrastruktury odkrywki „Ościsłowo” oznaczone symbolem PG-T przeznaczone do wykupienia przez kopalnię.

Dopuszczona w studium lokalizacja urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100kW, w tym ogniw fotowoltaicznych poprawi lokalnie jakość powietrza atmosferycznego, zmniejszy się zapylenie powietrza, którego źródłem są konwencjonalne źródła energii.

10.3. zwierzęta

Oddziaływanie, pośrednie. Przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową, rekreację zmniejszy powierzchnię bytowania i żerowania małych zwierząt. W przypadku lokalizacji paneli fotowoltaicznych można się spodziewać kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały tafłę wody. Tereny wokół odkrywki „Ościsłowo” znajdujące się w pasie infrastruktury PG-T mają być zrehabilitowane po zakończeniu eksploatacji węgla, zazielenione co przywróci miejsca bytowania i żerowania zwierząt na tym obszarze.

10.4. rośliny

Oddziaływanie długoterminowe – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, która przeznaczona zostanie na zabudowę mieszkaniową i usługową. Negatywne – czasowe zniszczenie części zieleni znajdującej się na terenie pasa infrastruktury technicznej projektowanej odkrywki „Ościsłowo”. Po zakończeniu eksploatacji węgla teren zostanie zrekultywowany.

Pozytywnie – wyznaczenie w projekcie zmiany studium minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Przydomowe ogrody zapewnią różnorodność w środowisku.

Wszelkie oddziaływania na powierzchnię ziemi, w tym przekształcenia siedliskowe niewielkich fragmentów pokrytych roślinnością, będą miały charakter bezpośredni i związane będą przede wszystkim z fazą realizacji (fazą budowy) inwestycji (prace ziemne, przejazdy ciężkiego sprzętu, obecność ludzi, potencjalne awarie itp.).

Na terenie objętym projektem zmiany studium obecnie użytkowanym jako grunty rolne nie występują siedliska podlegające ochronie. W przypadku występowania na terenach objętych projektem studium chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów wymagane będzie uzyskanie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (w zależności od zakazu) na odstąpienie od zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Ochrona środowiska powinna się odbywać przez racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszania równowagi środowiska.

Na obszarze opracowania obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt (podobnie jak w całym kraju) zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

Zasoby przyrodnicze objęte ochroną znajdujące się w obrębie „Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”, przy zachowaniu dotychczasowego sposobu użytkowania terenu nie są narażone na negatywne zmiany.

10.5. Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie miała wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania JCWP na obszarze dorzecza Odry. W projekcie zmiany studium wprowadzono ustalenia dotyczące gospodarki ściekowej:

- likwidacja zrzutów nieoczyszczonych ścieków do cieków i rowów melioracyjnych,
- odprowadzanie ścieków – poprzez sieci kanalizacji sanitarnej, kolektory grawitacyjne i rurociągi tłoczne do oczyszczalni ścieków.
- Do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników sanitarnych z zapewnieniem ich wywozu do zlewni ścieków przy oczyszczalni.
- Przewiduje się budowę oczyszczalni przydomowych, szczególnie w miejscowościach nie objętych systemem kolektorów.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływanie zbiorników na ścieki na terenach nie skanalizowanych. Przepelnione i nieszczelne zbiorniki mogą spowodować skażenie

powierzchni ziemi i wód gruntowych. Pozytywne – stałe: podłączenie obiektów do kanalizacji sanitarnej po jej wybudowaniu lub budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rozproszonych. Wykorzystanie kanalizacji indywidualnej, choć jest rozwiązaniem przejściowym, to jednak niesie ze sobą zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i gleby wynikającej z ewentualnej nieuszczelności szamb. W przydomowych oczyszczalniach ścieków jest trudniejsze uzyskanie wysokich efektów oczyszczania ścieków ze względów technicznych, a zwłaszcza ekonomicznych w porównaniu do dużych oczyszczalni. Uzyskanie pełnego efektu ekologicznego jest możliwe po wybudowaniu sieci kanalizacyjnej i pełnego obciążenia oczyszczalni.

Istniejąca sieć kanalizacji sanitarnej jest systematycznie rozbudowywana, zwłaszcza na terenach otaczających jeziora.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z terenów zabudowanych – poprzez odprowadzania do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a w braku możliwości podłączenia do kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych.

Zaopatrzenie w wodę z gminnej sieci wodociągowej chroni zasoby ilościowe wód podziemnych na danym terenie objętym studium a ustalenia dotyczące odprowadzenia wód opadowych i roztopowych oraz ścieków chroni wody podziemne przed zanieczyszczeniem. Odprowadzenie wód opadowych z powierzchni biologicznie czynnych i innych niepodlegających zanieczyszczeniu bezpośrednio do gruntu przyczyni się do zasilenia wód gruntowych. Uwzględniając konieczność ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem działalności rolnej, należy przestrzegać zasad dobrej praktyki rolniczej oraz zasad określonych w przepisach odrębnych w tym ustawie o nawozach i nawożeniu.

Cele środowiskowe określone w Aktualnym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry dla JCWP to dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny a dla JCWPd - dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie będzie miała znaczącego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, a tym samym nie może spowodować nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w Aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

10.6. Powietrze atmosferyczne

Oddziaływanie bezpośrednie – powstaną nowe emitory zanieczyszczenia powietrza od źródeł ogrzewania i środków transportu, zabudowa produkcyjna i usługowa będzie generować hałas i zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, zwłaszcza w okresie grzewczym.

Pozytywne oddziaływanie na jakość powietrza będą miały źródła energii odnawialnej – baterie fotowoltaiczne. Energia uzyskiwana z nich pozwoli na ograniczenie tradycyjnych źródeł ciepła emitujących znaczne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe do

atmosfery, co zdecydowanie w wymiarze lokalnym poprawi stan jakości powietrza atmosferycznego.

W okresie realizacji inwestycji może wzrosnąć krótkotrwałe zapylenie powietrza. Otoczenia zielenią budynków przyczyni się do całorocznej osłony biologicznej terenów.

Oddziaływaniem pośrednim będzie emisja spalin w wyniku ruchu samochodowego. W otoczeniu odkrywki oraz trasy odstawy nadkładu i węgla może wystąpić zmienny w czasie hałas spowodowany pracą maszyn podstawowych oraz przenośników i stacji napędowych. Strefa jego oddziaływania będzie się przesuwiała wraz z postępowaniem frontu eksploatacyjnego, a w kolejnych latach także z postępowaniem frontu zwałowania wewnętrznego. W otoczeniu trasy odstawy poziom hałasu będzie w przybliżeniu stały w ciągu całego okresu eksploatacji.

Negatywnym czasowym oddziaływaniem będzie pylenie z nieutwardzonych dróg dojazdowych.

10.7. Powierzchnię ziemi

Oddziaływanie na glebę i powierzchnię ziemi obiektów przewidzianych w projekcie zmiany studium będzie miało miejsce w fazie realizacji zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej – powierzchnia ziemi ulegnie zniszczeniu, zmiana struktury fizycznej gleby na skutek ugniatania ciężkim sprzętem budowlanym i składowanym materiałem.

Trwałemu wyłączeniu z użytkowania i przekształceniu powierzchniowej warstwy terenu, w tym gleby ulegną jedynie stosunkowo niewielkie obszarowo fragmenty terenu konieczne do posadowienia obiektów kubaturowych. Czasowe oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało miejsce na terenie pasa infrastruktury odkrywki „Ościsłowo” PG-T. PO zakończeniu eksploatacji węgla teren zostanie zrekultywowany.

Gospodarka odpadami na terenie objętym zmianą studium powinna być prowadzona zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach, która określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

10.8. Krajobraz

Pod względem typologicznym na obszarze opracowania projektu zmiany studium występuje krajobraz kulturowy, przekształcony w wyniku wielowiekowej działalności człowieka. Jest to przede wszystkim krajobraz o średniej wartości naturalnej i kulturowej, związany z obszarami pól uprawnych, użytków zielonych i lasów.

Zabudowa terenów przewidzianych w zmianie studium będąca kontynuacją istniejącej zabudowy nie będzie miała wielkiego wpływu na krajobraz. Również tereny rekreacyjne nie wpłyną na zmianę krajobrazu, teren jest już ukształtowany i

obsadzony zielenią. Przewidziane w projekcie zmiany studium parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy nawiązują do istniejącej zabudowy.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy ważne jest zachowanie podstawowych zasobów środowiska poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszenia równowagi środowiska,

W projekcie zmiany studium ustalono:

- zachowanie i ochronę w krajobrazie tych elementów, które są jego największymi walorami,
- wskazanie możliwości uniknięcia kolizji między zagospodarowaniem przestrzennym a warunkami przyrodniczymi i ochroną środowiska,
- zapewnienie ciągłości ekologicznego systemu obszarów chronionych.

Zmiana krajobrazu będzie zgodna z ustaleniami Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji w 2000 r.

Zasoby przyrodnicze objęte ochroną znajdujące się w obrębie „Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”, przy zachowaniu dotychczasowego sposobu użytkowania terenu nie są narażone na negatywne zmiany. Istniejące formy ochrony krajobrazu obejmują tereny o wyróżniających się walorach i są wystarczające do ich zachowania.

10.9. Klimat akustyczny

Oddziaływanie negatywne, długotrwałe, pośrednie związane z działalnością usługową i ruchem samochodowym. Wskazane jest stosowanie środków technicznych i organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu w miejscach o największej uciążliwości ruchu dla zabudowy istniejącej.

W fazie realizacji może wystąpić nadmierny hałas, który wytwarzać będą maszyny budowlane. Nie będzie to jednak hałas stały, a jedynie w trakcie budowy. Należy dbać o dobry stan techniczny maszyn i sprzętu. W otoczeniu odkrywki „Ościśłowo” oraz trasy odstawy nadkładu i węgla może wystąpić zmienny w czasie hałas spowodowany pracą maszyn podstawowych oraz przenośników i stacji napędowych. Strefa jego oddziaływania będzie się przesuwała wraz z postępem frontu eksploatacyjnego, a w kolejnych latach także z postępem frontu zwałowania wewnętrznego. W otoczeniu trasy odstawy poziom hałasu będzie w przybliżeniu stały w ciągu całego okresu eksploatacji.

Oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością gospodarczą musi się ograniczać do granic własności inwestora. W przypadku zaistnienia możliwości przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej należy zastosować skuteczne środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne ograniczające ponadnormatywne oddziaływanie hałasowe co najmniej do wartości dopuszczalnych.

Na obszarze objętym zmianą studium tereny podlegające ochronie akustycznej to: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny rekreacyjno – wypoczynkowe.

Na terenach zabudowy mieszkaniowej nie występują urządzenia powodujące przekroczenie dopuszczalnych norm akustycznych. Natomiast w fazie realizacji obiektów może wystąpić nadmierny hałas, który wytwarzać będą maszyny budowlane. Nie będzie to jednak hałas stały, a jedynie w trakcie budowy.

10.10. Klimat

Zachowanie istniejących lasów i prowadzenia gospodarki leśnej, wodnej i rolnej na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z zasadami ekologicznymi, w tym wzbogacanie zadrzewień wzdłuż cieków, rowów i dróg, wyposażenie terenów przeznaczonych pod zabudowę w infrastrukturę techniczną oraz określenie wymaganej powierzchni terenów biologicznie czynnych na działkach zabudowy mieszkaniowej i usługowej sprzyja zapobieganiu zmian klimatu.

W projekcie zmiany studium nie przewidziano przedsięwzięć, które mogłyby wywołać zjawiska ekstremalne jak osuwiska.

Wobec ogólnych zmian klimatycznych istotną staje się ochrona struktur przyrodniczych oraz zachowanie spójności sieci ekologicznej na poziomie regionalnym. Zapewnienie ochrony struktur przyrodniczych jest podstawą elementów adaptacji przestrzeni do zmian klimatu.

Oddziaływanie pozytywne to uporządkowanie zarządzania przestrzenią. Oddziaływanie pozytywne długotrwałe związane jest z wprowadzeniem oraz zachowaniem istniejącej zieleni, wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływaniami negatywnymi na klimat są wszelkie zaburzenia ładu przestrzennego w środowisku. Negatywnym krótkotrwałym i przemijającym oddziaływaniem na klimat będzie zapylenie, związane z pracą sprzętu i środków transportu, pylenie z nieutwardzonych dróg oraz emisja gazów cieplarnianych z urządzeń grzewczych. Biorąc pod uwagę zakres i częstotliwość tych oddziaływań nie będą to oddziaływania znaczące. Oddziaływanie pozytywne na klimat to ustalenie stosowania niskoemisyjnych źródeł ciepła. Zabudowa i towarzysząca jej zieleń spowoduje zmniejszenie wietrzności na tych terenach co wpłynie na zwiększenie wilgotności i ograniczy przesuszanie tego obszaru.

Lokalizacji baterii fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej, należy uznać za działanie pozytywne, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach. Wykorzystywanie energii słonecznej przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do powietrza atmosferycznego, co w klimacie lokalnym poprawi warunki solarne i sanitarne.

10.11. Zabytki

W projekcie zmiany studium wyznaczono część złoża węgla brunatnego „Ościśłowo”, która zostanie wyłączona z eksploatacji w związku z ochroną stanowiska archeologicznego zlokalizowanego na terenie gminy Wilczyn (cmentarzysko grobowców bezkomorowych ludności kultury pucharów lejkowatych z okresu neolitu) i zapewnienie do niego dostępu.

10.12. Dobra materialne

Nie przewiduje się znaczących oddziaływań,
Pozytywne pośrednie - poprawa warunków mieszkaniowych i wzrost wartości działek. Na wniosek właścicieli zabudowy sąsiadującej z odkrywką „Ościśłowo” obiekty zostaną wykupione przez kopalnię.

10.13. Zasoby naturalne.

Zmniejszenie terenu upraw rolnych. Czasowy wzrost zanieczyszczenia powietrza z urządzeń grzewczych w okresie zimowym.

10.14. Opis znaczących oddziaływań na środowisko

Instalacja fotowoltaiczna należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Takie znaczące oddziaływanie występuje na farmach fotowoltaicznych zlokalizowanych w sąsiedztwie zbiorników wodnych, gdzie występuje dużo ptactwa. Można się spodziewać kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Na terenach objętych projektem zmiany studium w Ślesinie w sąsiedztwie potencjalnej lokalizacji instalacji fotowoltaicznej w Licheniu Starym nie występują wody powierzchniowe. Można się spodziewać, że nie będzie licznych kolizji z ptakami.

Zaleca się przewody do odbioru energii prowadzić pod ziemią.

W studium wyznaczono obszar lokalizacji elektrowni wiatrowych celem wyeliminowania wniosków o zabudowę mieszkaniową, która kolidowałaby z lokalizacją elektrowni wiatrowych wg obowiązujących przepisów prawnych.

11. Propozycje rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko realizacji ustaleń zmiany studium

- Przywrócenie w miarę naturalnych komponentów środowiska poprzez rekultywację terenu wokół realizowanych obiektów po zakończeniu budowy,
- Ścieki bytowe odprowadzać do oczyszczalni ścieków poprzez sieć gminnej kanalizacji sanitarnej, unikać gromadzenia ścieków w zbiornikach wybieralnych jako potencjalnego źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i gruntu.

- wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych, w tym z parkingów przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi, w przypadkach określonych przepisami odrębnymi należy oczyszczać do jakości wymaganej tymi przepisami.
- równoległe uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie w sieci infrastruktury technicznej
- tereny rekreacji wzbogacić o zieleni parkowa
- wprowadzić zieleni towarzyszącą przy nowej zabudowie, zalecane gatunki rodzime dla danego terenu
- zwiększyć różnorodność biologiczną istniejących zbiorowisk roślinnych.
- wprowadzić pasy zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- likwidacja dzikich wysypisk
- zagospodarowanie odpadów komunalnych poprzez ich segregowanie i przekazanie do odzysku lub unieszkodliwianie zgodnie z ustawą o gospodarce odpadami.
- Przestrzegać przepisy ustawy o ochronie przyrody
- W przypadku występowania na terenie objętym projektem zmiany studium chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów wymagane będzie uzyskanie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (w zależności od zakazu) na odstępstwo od zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

12. Rozwiązania alternatywne

Nie przewiduje się rozwiązania alternatywnego. Głównym celem wprowadzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ślesin jest wprowadzenie do ustaleń obowiązującego studium wniosków mieszkańców gminy Ślesin.

W przypadku zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego trudno zdefiniować trudności w jego przygotowaniu, które mogłyby wynikać z niedostatków techniki lub braku współczesnej wiedzy. Przedsięwzięcie wszelkich inwestycji, zarówno nowych jak i modernizowanych jest ściśle związane z wdrażaniem nowoczesnych z punktu widzenia współczesnej wiedzy, oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

13. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego. Gmina Ślesin jest położona w znacznym oddaleniu od granic państwa

14. Streszczenie informacji zawartych w opracowaniu

Przedmiot cel i zakres opracowania

Zmiana studium została opracowana na podstawie uchwały Nr 156/XVI/16 Rady Miejskie Gminy Ślesin z dnia 30 marca 2016 roku w granicach gminy z wyłączeniem terenu związanego z inwestycją celu publicznego w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej – budowy dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Jasiniec-Pątnów,

Głównym celem wprowadzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ślesin jest wprowadzenie do ustaleń obowiązującego studium wniosków mieszkańców gminy Ślesin.

Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ślesin ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji zmiany studium w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla ustaleń urbanistycznych. Prognoza ma również ułatwić identyfikację przewidywanych skutków środowiskowych spowodowanych realizacją polityki określonej w studium oraz dokonać oceny, czy przyjęte rozwiązania ochrony środowiska w sposób dostateczny zabezpieczą środowisko przed powstaniem konfliktów i zagrożeń.

Opis przedsięwzięć objętych zmianą studium

Wnioski mieszkańców dotyczą przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową i usługi nieuciążliwe, rekreację i usługi agroturystyczne, zmiana terenów zabudowy mieszkaniowej na uprawy polowe, tereny zabudowy produkcyjno – usługowej i magazynowej, tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, włączenie dwóch gospodarstw w miejscowości Szyszynek sąsiadujących z planowaną odkrywką „Ościslowo” do terenów PG-T przeznaczonych do wykupienia przez kopalnię.

Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej są wyznaczane w zwartych jednostkach osadniczych jako uzupełnienie istniejącej zabudowy.

Tereny przeznaczone pod zabudowę użytkowane są obecnie jako tereny rolnicze.

W Licheniu Starym zmiana użytku leśnego przy istniejącym hotelu na tereny rekreacji. Na całym terenie hotelu dopuszcza się montaż baterii fotowoltaicznych o mocy powyżej 100 kW. Nie przewiduje się wylesienia tego terenu.

Na terenach przyległych do zbiornika pokopalnianego w wyrobisku Pątnów III zlokalizowanego w obowiązującym studium w strefie polityki przestrzennej jako teren turystyczno – mieszkaniowy w Mikorzynie wyznaczono w projekcie zmiany studium tereny rekreacji indywidualnej i usług turystycznych, których udostępnienie będzie uzależnione od stanu sanitarnego wody a zabudowa o stanie geotechnicznym gruntu i wykluczeniu osuwisk.

Wyznaczony w projekcie zmiany studium teren zabudowy zagrodowej i usług turystycznych przy jeziorze Wąsowsko – Mikorzyńskim jest oddalony od linii brzegowej o 20m.

Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Ślesin leży w powiecie konińskim, wchodzącego w skład województwa wielkopolskiego. Gmina ma charakter miejsko – wiejski. Jej sieć osadnicza obejmuje miasto Ślesin i 51 miejscowości wiejskich. Gmina położona jest w środkowej części powiatu a zarazem na wschodnich krańcach województwa. Gmina Ślesin graniczy z 7 gminami powiatu konińskiego: Kazimierzem Biskupim, Kleczewem, Wilczynem, Skulskiem, Wierzbinkiem, Sompolnem, Kramskiem oraz miastem Konin. Siedzibą władz gminy jest miasto Ślesin.

Według podziału Niziny Wielkopolskiej na regiony B. Krygowskiego, teren gminy należy do Wysoczyzny Gnieźnieńskiej,

Gmina Ślesin to malowniczy obszar położony na dwóch pojezierzach. Zachodnia część leży na Pojezierzu Gnieźnieńskim, a wschodnia – na Pojezierzu Kujawskim.

Teren gminy jest urozmaicony; różnica wysokości w jego granicach wynosi ponad 25 m, wynika ona jednak głównie z różnorodności form. Najwyższy punkt terenu 108,9 m n.p.m. znajduje się w rejonie Lichenia. Charakterystyczną dla gminy formą jest przebiegająca południkowo rynna jezior Wąsowskiego, Mikorzyńskiego i Ślesińskiego, odznaczająca się niedużą, ca 200 – 600 metrową szerokością i stromymi 5 – 17 metrowymi zboczami (o spadkach ponad 10%). Rynna ta rozszerza się ku południowi, gdzie łączy się ze znacznie obszerniejszą rynną jezior Gośławskiego i Pątnowskiego. W południowo – wschodniej części gminy ciągnie się mniejsza i płytsza rynna jeziora Licheńskiego. Cały system jezior łączy się na południowym wschodzie z doliną Warty, a na północy z doliną Noteci. W granicach gminy, po jej wschodniej stronie, znajduje się fragment doliny Kanału Grójeckiego.

Wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze gminy Ślesin w obrębie terenu objętego projektem zmiany studium dla JCWP wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu dla wód naturalnych i dobrego potencjału ekologicznego dla wód silnie zmienionych i sztucznych:

Obszar objęty projektem zmiany studium znajduje się w granicach JCWP:

- Kanał Ślesiński do wypływu z jez. Pątnowskiego RW600025183459
- Struga Biskupia do wpływu do jez. Gośławskiego RW60002318345299
- Rów B RW6000171881192

Wody jeziorne:

- jez. Ślesińskie PLLW10010088
- jez. Wąsowsko-Mikorzyńskie PLLW10089

- jez. Pątnowskie PLLW10090

- jez. Licheńskie PLLW 10091

Aktualnie stan wód jest zły

Wody podziemne na terenie gminy Ślesin znajdują się w JCW:

- PLGW600062

Wyznaczony cel środowiskowy dla wód podziemnych:

Dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny

aktualnie stan ilościowy – dobry

stan chemiczny – słaby

Powietrze atmosferyczne

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu opublikował w Internecie „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017”.

Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Ocenę dokonano na podstawie pomiarów automatycznych i manualnych.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, powinno być zaliczenie strefy do określonej klasy.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości

Gminę Ślesin zaliczono do strefy wielkopolskiej.

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM 2,5	pył PM10	Ba	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	A

Ocena jakości powietrza odniesionych do ochrony roślin.

Ocena pod kątem zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu – zaliczono strefę do klasy A, pod względem ozonu do klasy A

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol Masv strefy dla poszczególnych substancji		
	NO _s	SO ₂	O ₃
Strefa wielkopolska	A	A	A

Na obszarze gminy Ślesin nie ma podmiotów gospodarczych o znaczącej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Niewielkie ilości substancji zanieczyszczających mogą pochodzić z terenów zabudowy wiejskiej (emitory niskie indywidualnych palenisk domowych)

Miejscowym źródłem zanieczyszczeń są indywidualne kotłownie domowe oraz paleniska kuchenne i ogrzewania piecowego. Niska sprawność urządzeń grzewczych powoduje, iż zanieczyszczenia są emitowane z lokalnych kotłowni w okresie grzewczym.

Przewiduje się modernizację istniejących kotłowni oraz stopniową likwidację kotłowni węglowych. Coraz częściej źródła ciepła są modernizowane w kierunku stosowania paliw niskoemisyjnych jak gazu i paliw ciekłych lub wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii. Jest to tendencja trwała. Źródła ciepła w budynkach użyteczności publicznej opierające się o paliwa węglowe są sukcesywnie przez gminę modernizowane.

Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z pojazdów samochodowych poruszających się po drogach ma zasięg lokalny w bliskim sąsiedztwie drogi.

Klimat akustyczny

Klimat akustyczny zależy od zagospodarowania i użytkowania rozpatrywanego obszaru. Obszar opracowania jest użytkowany w przeważającej części rolniczo i ma stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć dróg łączącą poszczególne miejscowości.

Klimat akustyczny na obszarze gminy Ślesin kształtowany jest głównie przez środki transportu oraz maszyny rolnicze, a jego natężenie zależy od pory roku i cyklu prac polowych. Przez teren gminy Ślesin przebiega droga krajowa nr 25 relacji Ostrów Wielkopolski-Kalisz-Konin- Bydgoszcz i droga wojewódzka nr 263 relacji Dąbie-Kłodawa—Sompolno-Słupca.

Krajobraz

Gmina Ślesin jest dość zróżnicowana pod względem struktury przyrodniczej i bioróżnorodności. Najwyższą wartość pod tym względem przedstawia centralna część gminy w obrębie rynien glacialnych obecnie zajętych przez wody jezior konińskich, które pełnią rolę naturalnych refugium dla rodzimych przedstawicieli dzikiej fauny w odniesieniu do gatunków ptaków wodnych oraz stosunkowo duży kompleks leśny we wschodniej części gminy w odniesieniu do gatunków związanych z dużymi i zróżnicowanymi wiekowo kompleksami leśnymi.

Znaczna część gminy Ślesin znajduje się w obrębie Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jego celem jest ochrona obszarów o cechach zbliżonych do środowiska naturalnego. W granicach tego obszaru ochronie podlegają partie lasów z cennym drzewostanem, mokradła i torfowiska z roślinnością bagienną i łąkową często na łąkach pochodzenia organicznego.

Obejmuje on swoim zasięgiem okolice jez. Pątnowskiego oraz tereny położone po wschodniej stronie drogi Konin – Skulsk, zatem rynnę jeziorną ślesińsko-goplańską

oraz fragment Pojezierza Kujawskiego. Jest to rozległy obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu, z licznymi jeziorami, dolinami rzecznyymi i zadrzewieniami, o niezbyt intensywnym rolnictwie. Dodatkową cechą jest stosunkowo duże zróżnicowanie pod względem typów potencjalnej roślinności naturalnej.

Poza lasami na szatę roślinną gminy Ślesin składają się zieleń parkowa, roślinność cmentarzy, sadów i ogrodów przydomowych, zieleń przydrożna, śródpolna i wzdłuż cieków.

Klimat

W projekcie zmiany studium nie przewidziano przedsięwzięć, które mogłyby wywołać zjawiska ekstremalne jak osuwiska.

Wobec ogólnych zmian klimatycznych istotną staje się ochrona struktur przyrodniczych oraz zachowanie spójności sieci ekologicznej na poziomie regionalnym. Zapewnienie ochrony struktur przyrodniczych jest podstawą elementów adaptacji przestrzeni do zmian klimatu.

Oddziaływanie pozytywne to uporządkowanie zarządzania przestrzenią. Oddziaływanie pozytywne długotrwałe związane jest z wprowadzeniem oraz zachowaniem istniejącej zieleni, wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływaniami negatywnymi na klimat są wszelkie zaburzenia ładu przestrzennego w środowisku. Negatywnym krótkotrwałym i przemijającym oddziaływaniem na klimat będzie zapylenie, związane z pracą sprzętu i środków transportu, pylenie z nieutwardzonych dróg oraz emisja gazów cieplarnianych z urządzeń grzewczych. Biorąc pod uwagę zakres i częstotliwość tych oddziaływań nie będą to oddziaływania znaczące. Oddziaływanie pozytywne na klimat to ustalenie stosowania niskoemisyjnych źródeł ciepła. Zabudowa i towarzysząca jej zieleń spowoduje zmniejszenie wietrzności na tych terenach co wpłynie na zwiększenie wilgotności i ograniczy przesuszanie tego obszaru.

Lokalizacji baterii fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej, należy uznać za działanie pozytywne, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach. Wykorzystywanie energii słonecznej przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do powietrza atmosferycznego, co w klimacie lokalnym poprawi warunki solarne i sanitarne

ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZMIANY STUDIU UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W gminie Ślesin znajdują się tereny atrakcyjne przyrodniczo – problemem jest antropopresja, naciski na zagospodarowanie w kierunku zabudowy lotniskowej, nielegalna zabudowa, brak terenów dla korzystania zbiorowego, w tym dla urządzenia ogólnodostępnych kąpielisk.

CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEJ ZMIANY STUDIUM

1.ochrona zasobów i utrzymanie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych – Na szczeblu międzynarodowym cele te zawarte są w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW). Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych.

- Na szczeblu krajowym cele te zawarte są w Planie zagospodarowania dorzecza Odry – utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

W projekcie zmiany studium wprowadzono ustalenia dotyczące gospodarki ściekowej:

- likwidacja zrzutów nieoczyszczonych ścieków do cieków i rowów melioracyjnych
- Odprowadzanie ścieków – poprzez sieci kanalizacji sanitarnej, kolektory grawitacyjne i rurociągi tłoczne do oczyszczalni ścieków.

2. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu - cele zawarte w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000r.

W studium ustalono:

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy ważne jest zachowanie podstawowych zasobów środowiska poprzez:

- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi bez naruszenia równowagi środowiska,
- zachowanie i ochronę w krajobrazie tych elementów, które są jego największymi walorami,
- wskazanie możliwości uniknięcia kolizji między zagospodarowaniem przestrzennym a warunkami przyrodniczymi i ochroną środowiska,
- zapewnienie ciągłości ekologicznego systemu obszarów chronionych.

3.Ochrona powietrza atmosferycznego

Na szczeblu międzynarodowym cel ten zawarty jest w Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Protokół z Kioto.

Na szczeblu wspólnotowym cel ten zawarty jest w Dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszyego powietrza dla Europy (CAFE).

Na szczeblu krajowym cel ten zawarty jest w Programie ochrony powietrza atmosferycznego dla strefy Wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀,PM_{2,5} oraz B(a)P, przyjętym uchwałą Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia

24.07.2017 oraz w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA2020).

W projekcie zmiany studium ustalono:

Na terenie gminy dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Wyniki analizy ustaleń projektu zmiany studium pozwalają stwierdzić, że kierunki polityki przestrzennej i zasady zagospodarowania przestrzennego zapisane w projekcie zmiany studium wpisują się i są spójne z celami i zadaniami określonymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Tereny objęte projektem zmiany studium znajdują się poza obszarem Natura 2000.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, ich integralność i spójność jak również na Goplańsko - Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Wobec ogólnych zmian klimatycznych istotną staje się ochrona struktur przyrodniczych oraz zachowanie spójności sieci ekologicznej na poziomie regionalnym. Zapewnienie ochrony struktur przyrodniczych jest podstawą elementów adaptacji przestrzeni do zmian klimatu.

Oddziaływanie pozytywne to uporządkowanie zarządzania przestrzenią. Oddziaływanie pozytywne długotrwale związane jest z wprowadzeniem oraz zachowaniem istniejącej zieleni, wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej

Studium respektuje obowiązujące przepisy prawne związane z ochroną środowiska na terenach przebywania ludności. Dotyczy to m. in. standardów jakości powietrza, akustycznych, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, zieleni i powierzchni ziemi.

W kształtowaniu struktury przyrodniczo - funkcjonalnej gminy przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju uwzględniającą rozwój społeczny i gospodarczy gwarantujący ochronę środowiska przyrodniczego, zarówno wszystkich jego elementów jak i obszarów szczególnie cennych przyrodniczo.

Instalacja fotowoltaiczna należy do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Takie znaczące oddziaływanie występuje na farmach fotowoltaicznych zlokalizowanych w sąsiedztwie zbiorników wodnych, gdzie występuje dużo ptactwa. Można się spodziewać kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Na terenach objętych projektem zmiany studium w Ślesinie w sąsiedztwie potencjalnej lokalizacji instalacji fotowoltaicznej nie występują wody powierzchniowe. Można się spodziewać, że nie będzie licznych kolizji z ptakami.

Na terenie objętym projektem zmiany studium obecnie użytkowanym jako grunty rolne nie występują siedliska podlegające ochronie. W przypadku występowania na terenach objętych projektem planu chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów wymagane będzie uzyskanie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (w zależności od zakazu) na odstępstwo od zakazów wymienionych w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Oświadczenie autora prognozy

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy.

Zgodnie z art.74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 poz.2081 ze zmianami), jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Ślesin oświadczam, że: ukończyłam w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk technicznych w dziedzinie inżynieria środowiska, a także posiadam co najmniej 5 – letnie doświadczenie w pracach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia,

Autor prognozy
mgr inż. Katarzyna Marszałek – Łabuda

mgr inż. Katarzyna Marszałek-Łabuda
62-502 Konin, ul. Wioślarska 19
BIEGŁY
w zakresie sporządzania ocen
oddziaływania na środowisko nr 0067
z listy wojewody wielkopolskiego